

TAENGA O TAKUTA POMARE KI WAIAPU.

TE PO TUATORU. WHAKAUTU PATAI.

PATAI I.

He aha i kaha ai te hiahia o te tangata.

1. Ki te paipa?
2. Ki te Waipiro (ara Wai-whakahaurangi)?

I. KI TE PAIPA.

I hiahia ai na te mohiotanga. Mehemea kihai i ako ki te kai paipa, kua kore i mohio, kua kore ano hoki e hiahia.

Whakamarama. Ki te taunga te tangata ki te mau hu. Kakahu ranei, kaore ia e hiahia kia makere aua mea i a ia, engari kia mau tonu, otiia ki te haere kore hu ia, kua taunga ki te pera, e kore ia e hiahia atu.

Waihoki ko te tupeka, ehara i te kai engari he paitini. Inaboki ka timata te kai, ka ruaki, he tohu tera kaore te puku i te whakaae, no reira ka ruakina mai ki waho. Ki etahi atu kai, kaore te tangata e mate penei, engari ki te tohe tonu te tangata ki te kai tupeke, ka taunga tonu ki te whakamutua e ia tana kai ka tonu tonu ake tona tinana ki taua kai. Ko te take kua haere taua kai ki te whakakapi haere i etahi wahi o tona tinana. Ki te kore ia e kai kua karanga aua wahi o tona tinana ki aua kai hei whakakapi mo aua wahi.

2.—KI TE WAIPIRO.

Kaore i rereke atu te Waipiro i te Paipa, ara te take i hiahia tonu ai te tangata. Otiia i tino wetiwei ai te Waipiro na te kaha o te haurangi, o te whakaporangi hoki i nga whakaaro o te tangata. E hurangi ana ano te tangata i te paipa, engari kaore i rite ki ta te Waipiro

TE RONGOA.

Ma te hiahia e ki "ka mutu." Ki te hiahia tonu, ahakoa he aha te rongoa e kore e mutu, te kai Paipa. te kai Waipiro.

PATAI II.

1. He tangata i runga Paibikara e rere ana—ka hemo whakarere. He aha i pera ai?
2. He tangata i runga tuuru e noho ana e whakaaro ana hemo tonu atu. He aha i pera ai?

HE PATAI NUI TENEI.

Ata titiro tatou ki te hanganga o nga mea katoa e te Atua; waiho ano ko te tangata hei rangatira mo aua mea ahakoa te whakamiharo o etahi mea i hanga e te Atua, otiia te mea tino whakamiharo rawa he tinana tangata.

E rua nga tu ahua uaua hari toto:

1. Nga uaua hari i nga toto kino.
2. Nga uaua hari i nga toto pai.

E haere ana nga toto pai ki nga wahi katoa o te tinana hari haere ai i nga rakau, pohatu, oneone, hei tapi, papani ranei i nga wahi o te tinana e pau ana irunga i a tatou mahi. Kaore he mahi e oti, ki te kore e pau tetahi wahi o te tinana hei utu mo te otinga o taua mahi.

Kei roto ano hoki i nga toto pai e haria haeretia ana nga mea hei huruhuru, hei kiri, hei niho, hei iwi, hei kikokiko hei momona mo te tangata. Ka pau nga kawenga a enei toto pai, ka haere mai ko nga mea kino ki waho, ka haere mai ma nga uaua hari toto kino e kitea iho nei e whiri ana i waho. Ko nga huarahi toto pai ia kei roto atu.

Ka hianga te tangata, ka tukino i tona tinana, ka anga ka kai waipiro, tupeka, ka waiho hei whakakino i ona toto, ka anga ka whakakohatu i nga uaua hari toto, no reira maro tonu etahi o nga uaua o etahi tangata.

No reira tetahi o nga tangata nei, te mea e e haere ana irunga Paibikara, e tuohu ana, e kaha ana te panapana o tona manawa, me te kaha o tana haere ka kaha atu hoki te rere o nga toto ki roto i te roro o tona mahuna. Na reira ka pakaru tetahi o nga uaua ka hianga ia ka mate.

Te take i pau ona toto ki te heke ki roto i tona roro, ka tutakitakina nga huarahi katoa o ona whakaaro ki tona tinana.

Tetahi o nga tangata nei, Te mea irunga tuuru. E noho ana e whakaaro ana ki tona whakapapa. Nui atu te mahi a ona whakaaro, ka nui atu hoki te haere ona toto ki tona mahuna. Na reira ka pakaru tetahi o nga uaua kua whakakohatutia nei. Engari he uaua pakupaku nei kaore i nui rawa te pakaru tanga, na reira i ora ai ano. Engari ka noho te pokurukuru toto koringa i te wahi e heke iho ana nga uaua hari whakaaro ki tetahi o ona waewae, ringaringa hoki. A ki te hiahia ia kia korikori tona waewae ringa ranei, e